

Editör'den

İki Şehrin Hikâyesi, Charles Dickens'in 1789 sonrası dönemi betimlediği muhteşem bir pasajla başlar. Her şeyin ve hiçbir şeyin kıyasında bulunan insanlık için 1800'ler aynı anda "zamanların en iyisi, zamanların en kötüsü", "ışık mevsimi" "karanlık mevsimi", "umut baharı" "üzüntü kışı" olarak nitelendirilebiliyordu. Aynı dönemi bu kez de bir romancıdan değil de bir tarihçiden dinlersek de 1700'lerin sonunu, insanlık için açığa çıkan müthiş bir değişimin şafağı olarak görürüz: Bu yıllar, *Fransız Devrimi'nin tarihini, Avrupa'nın tarihine dönüştüren* yıllardır. Eric Hobsbawm'ın Fransız Devrimi'ne dair müthiş analizinin en vurucu cümlelerinden biridir bu. Fransız Devrimi'nin tarihi Avrupa'nın tarihine dönüşmüştür. Bu, ilerlemenin tarihidir. Modern Bilimsel Devrim'in ışığını, yani bilginin ve / veya bilmenin ışığını rehber edinen insanlık, beşerî problemlerini de 'bilerek' çözecek ve kendi hatası sonucu düştüğü karanlıktan, kendi aklını kullanarak çıkacaktır. Öyle ki, Aristoteles'in 'bilme istenci' ile (İnsanlar doğaları gereği bilmek isterler) Francis Bacon'ın 'bilgiyle hükmetme istenci' (Bilgi güçtür) uzlaştırılabilecektir. Böylece cehalet ve yoksulluk problemleri ve ikisinin kesişiminde yer alan 'adalet problemi' çözülecektir. En azından 'nasıl çözüleceği' bilinecektir. Oysa bir kez daha Dickens'in yüzyılına dönmüş görünüyoruz. 2016'da yılın sözcüğü 'post-truth' (hakikat-ötesi) olurken, 2017'de "aslında savunulmasına gerek duyulmayacağı düşünülen bir ilkeyi, dünyamız hakkında mümkün olduğunca çok şey bilmenin iyi bir şey olduğu ilkesini topluca savunmak üzere" bir Bilim Yürüyüşü organize etme zorunluluğu açığa çıktı. Bu, ilerleme tarihi açısından gün ortasında karanlığı yaşamak ya da alacakaranlığa geri dönmek anlamına geliyordu.

"Süper markaların yükselişi, şahsi zenginliğin siyasal sistem karşısında gücünün daha fazla genişlemesi, neo-liberalizmin (genellikle ırkçılığı ve 'öteki' korkusunu etkili bir araç olarak kullanarak) dünya çapında dayatılması, büyük şirketlerin serbest ticaretlerinin büyük zararlar verici etkileri, siyasal sistemin sağındaki kesimlerin iklim değişikliğini giderek daha şiddetli biçimde yadsıma eğiliminde olmaları". Bu tespiti katılan herkesin aklına gelecek ünlü soru "ne yapmalı?" sorusudur. Fakat bu soruya bir yanıt isteniyorsa ve yanıtlar arasında bir fark olduğu / olacağı düşünülüyorsa, problem(ler) bir kez daha hakikat probleminin çözümüne bağlı olacaktır. Elbette ki fikirler bilmenin ve hakikatin de yolunu açarlar. Fakat hakikat ile ilişkileri olmadan fikirler kıyaslanamaz ya da karşılaştırılmazlar. O zaman da cehalet bir başka fikirmiş gibi görünür ve her şeye 'felsefe' denmeye başlanır. Oysa felsefe her şey değil, yalnızca 'bir şeydir' ve önemli bir şeydir. "Ne işe yarar?" sorusu kötü bir soru değildir ve hemen 'kapitalizm eleştirisi' yapmayı gerektirmez. Oysa "[kısa vadede] ne işe yarar?" sorusu 'kötü' bir sorudur. "Felsefe ne işe yarar?" sorusunu duyduğunuzda yukarıdaki ayrımı yaptıktan sonra cevabı verebilmek için bir kez daha (ve defalarca) Sokrates'e dönmenin, 'theoria'ya yükselmenin ve 'praxis'le 'phronesis'de birleşmenin vaktidir.

Posseible'nin denediği şey budur. İyi okumalar.